

Záznam z rozporového konania s Asociáciou súkromných škôl a školských zariadení SR

k Návrhu zákona o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Dátum: 28. november 2014

Miesto: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, Bratislava

Prítomní: PhDr. Saskia Repčíková, JUDr. Žaneta Surmajová, Mgr. František Novotný,
Ing. Jaroslav Kušnir, Ing. Ondrej Mokoš, Ing. Marian Galan

Zásadné pripomienky Asociácie súkromných škôl a školských zariadení SR:

1. § 3 (2)

Typy stredných odborných škôl sú:

- a) stredná odborná škola s prívlastkom,
- b) stredná priemyselná škola s prívlastkom,
- c) stredná umelecká škola s prívlastkom,
- d) stredná pedagogická škola,
- e) stredná zdravotnícka škola,
- f) škola úžitkového výtvarníctva,
- g) policajná stredná odborná škola,
- h) stredná odborná škola požiarnej ochrany,
- i) obchodná akadémia,
- j) hotelová akadémia,
- k) pedagogická a sociálna akadémia,
- l) pedagogická a kultúrna akadémia,
- m) technická akadémia,
- n) dopravná akadémia.

Školy uvedené a), b), c) môžu byť uvedené s prívlastkom.

Odôvodnenie:

Pri rovnocenne zastúpených skupinách odborov v škole bude v prívlastku preferencia jednej skupiny, čo pri vysvedčení žiaka môže pôsobiť máúco. Rovnako medziročne môže záujem študentov neprívlastkového odboru prevýšiť počet študentov skupiny odborov, podľa ktorej dostala škola prívlastok. Škola preto bude musieť požiadať každý rok o zmenu v sieti – určenie nového prívlastku.

Je preto potrebné ponechať možnosť škole názov aj bez prívlastku.

Záver:

Pripomienka čiastočne akceptovaná. ASŠSZ SR nesúhlasí so zrušením typov, ktoré obsahujú slovo akadémia.

2. § 21 (4)

(1) Vzorový učebný plán

- a) učebného odboru, ktorého absolvovaním žiak získa nižšie stredné odborné vzdelanie, obsahuje najmenej 80% vyučovacích hodín praktického vyučovania z celkového počtu vyučovacích hodín,
 - b) učebného odboru, ktorého absolvovaním žiak získa stredné odborné vzdelanie, obsahuje najmenej 60% vyučovacích hodín praktického vyučovania z celkového počtu vyučovacích hodín,
 - c) študijného odboru, ktorého absolvovaním žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie, obsahuje najmenej 40% vyučovacích hodín praktického vyučovania z celkového počtu vyučovacích hodín,
 - d) študijného odboru, ktorého absolvovaním žiak získa vyššie odborné vzdelanie, obsahuje najmenej 40% vyučovacích hodín praktického vyučovania z celkového počtu vyučovacích hodín.
- (2) Vzorová učebná osnova vymedzuje ciele, obsah a rozsah odborného vzdelávania a prípravy pre jednotlivé odborné vyučovacie predmety podľa vzorového učebného plánu príslušného študijného odboru alebo podľa vzorového učebného plánu príslušného učebného odboru.
- (3) O rozdelení hodín praktického a teoretického vyučovania, učebných plánoch a učebnej osnove pre konkrétnu školu rozhoduje riaditeľ školy po prerokovaní so zriaďovateľom a zástupcom stavovskej organizácie alebo zamestnávateľov.

Odôvodnenie:

V súčasnosti platí pre odbory:

6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu

6325 M ekonomické lýceum

6317 M obchodná akadémia

6328 M ekonomické a obchodné služby

6317 M 74 obchodná akadémia – bilingválne štúdium

6354 M služby a súkromné podnikanie

a ďalšie štátny vzdelávací program (rámcový učebný plán) takto:

Celkovo: 132 – 140 hod.

Všeobecné vzdelávanie: min. 60 hodín

Odborné: min. 38

Disponibilné: min. 30

V súčasnosti musí byť na teoretické vzdelávanie podľa RUP určených minimálne 20 hodín, takže na praktické môže byť určených maximálne (ak už žiadne teoretické) – 60 hodín (to je aj pri minimálnom variante (132 hod.) len 52 hodín a pri maximálnom variante (140 hod.) – 60 hodín. Teda: 39,39 %, resp. 42,85 %.

Pre potrebnú diferenciaciu vo vzdelávacích programoch, ktorá je kľúčom pri výbere školy, navrhujeme znížiť spodnú hranicu 40% praktického vyučovania (škola môže mať aj viac) a konkrétne učebné plány a učebnú osnovu potom ponechať v kompetencii riaditeľa školy po prerokovaní so zriaďovateľom a zástupcom stavovskej organizácie alebo zamestnávateľov.

Záver:

Pripomienka čiastočne akceptovaná. Novelizačný bod 3 v čl. XIII bude upravený .

f) zriaďovatelia stredných škôl v samosprávnom kraji. podľa § 19 ods. 2 písm. d) a e) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Odôvodnenie:

Keďže samosprávny kraj a okresný úrad v sídle kraja ako zriaďovatelia stredných škôl sú explicitne uvedení v písmene a) a b) bodu (3), považujeme tak za potrebné urobiť aj v prípade zriaďovateľov súkromných a cirkevných škôl.

Záver:

Pripomienka akceptovaná. Doplní sa odkaz na § 19 zákona 596/2003 Z. z.

4. § 32 (3)

Samosprávny kraj určuje počet tried prvého ročníka stredných škôl podľa odseku 2 podľa

- a) regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách,
- b) analýz a prognóz o vývoji trhu práce vo svojej územnej pôsobnosti,
- c) materiálno-technického a priestorového zabezpečenia strednej školy,
- d) výsledkov monitorovania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania vykonaných Štátnou školskou inšpekciou
- e) výsledkov hodnotenia externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky,
- g) výsledkov teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, absolventskej skúšky a záverečnej skúšky,
- f) personálneho zabezpečenia školy,
- g) výsledkov z celoslovenských kôl súťaží alebo predmetových olympiád a výsledkov medzinárodných kôl súťaží alebo predmetových olympiád,
- h) účasti strednej školy v medzinárodných projektoch alebo medzinárodných programoch,
- i) spolupráce strednej odbornej školy so zamestnávateľom na základe zmluvy o duálnom vzdelávaní,
- j) spolupráce strednej odbornej školy so zamestnávateľom na základe zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania,
- k) oprávnenia strednej odbornej školy používať označenie centrum odborného vzdelávania a prípravy,
- l) percentuálneho podielu evidovaných nezamestnaných absolventov na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny vo vzťahu k počtu absolventov strednej školy v danom študijnom odbore alebo v danom učebnom odbore,
- m) percentuálneho podielu prijatých žiakov do 1. ročníka vzhľadom na stanovený počet tried na predchádzajúci školský rok,

Odôvodnenie:

Predložený návrh absolútne nezohľadňuje kvalitatívne ukazovatele škôl, ktoré boli doteraz zakomponované v doterajšom zákone a prakticky sa zameriava len na spoluprácu školy so zamestnávateľmi bez ohľadu na kvalitu vzdelávacieho procesu. Je potrebné zabezpečiť kvalitný vzdelávací proces samozrejme v spolupráci a možnosťami zamestnávateľov. Je nevyhnutné doplniť aj pôvodné kritéria podľa ktorých rozhodovali samosprávne kraje.

Záver:

Pripomienka neakceptovaná. Rozpor trvá. Ďalší postup pri nastavení mechanizmu pri určovaní počtu tried vyplynie z analýzy súčasného stavu a jeho nedostatkov a formulácie záverov. Uvedené závery analýzy súčasného stavu a alternatívy možného riešenia budú prerokované na Rade vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu.

5. § 32

Navrhované znenie:

Ministerstvo školstva môže vo verejnom záujme na návrh zriaďovateľa strednej školy, príslušnej stavovskej organizácie, príslušnej profesijnej organizácie alebo príslušného ministerstva podľa § 29 ods. 2 písm. a) štvrtého až ôsmeho bodu rozhodnúť o zvýšení počtu tried prvého ročníka stredných škôl určeného podľa § 32 ods. 2.

Odôvodnenie:

Predchádzajúca zákonná úprava umožňovala ministrovi zvýšiť počet tried škole a tým zabrániť jej zániku, ak samosprávny kraj rozhodol o počte tried nepriaznivo a škola predložila dokumenty potvrdzujúce, že je vo verejnom záujme, aby pokračovala ďalej. Kompetenciu ministra, ktorý rozhoduje o záležitostiach, týkajúcich sa siete škôl a školských zariadení MŠVVaŠ SR nemožno obmedziť existenciou zmlúv o duálnom vzdelávaní, pretože samosprávny kraj rozhoduje aj o prvých triedach škôl, na ktoré sa povinnosť uzatvoriť zmluvy o vzdelávaní nevzťahuje (napríklad gymnáziá.) Rovnako ju nemožno obmedzovať iba na časť študijných a učebných odborov, ktorých preferencie sa môžu medziročne meniť. Minister školstva vzhľadom na svoju zodpovednosť na rezort ako taký a celoštátnu stratégiu vzdelávania, musí mať kompetenciu zmeniť rozhodnutie samosprávneho kraja, ak je to vo všeobecnom verejnom záujme.

Záver:

Pripomienka neakceptovaná. Rozpor trvá. V nadväznosti na závery predchádzajúcej pripomienky sa úprava, ktorá vyplynie zo záverov rokovaní, premietne aj do právnej úpravy rozporovanej touto pripomienkou. Ak nenastane na základe analýzy súčasného stavu zmena právnej úpravy pri určovaní počtu tried 1. ročníkov, ASŠSZ SR navrhne doplnenie ďalších dôvodov do § 30 ods. 5 návrhu zákona.

6. § 32 (2)

Samosprávny kraj po prerokovaní v Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „krajská rada“) určuje do 15. novembra všeobecne záväzným nariadením pre stredné školy vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti počet tried prvého ročníka v dennej forme štúdia v členení na jednotlivé študijné odbory alebo na jednotlivé učebné odbory a počet spoločných tried prvého ročníka v členení na jednotlivé príbuzné študijné odbory alebo na jednotlivé príbuzné učebné odbory, financovaných podľa osobitného predpisu) pre prijímacie konanie pre nasledujúci školský rok.

Odôvodnenie:

V zmysle pripravovaného nového zákona č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov má byť samosprávnym krajom zákonom zverená kompetencia vydávať súhlas zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie v súlade s regionálnou stratégiou odborného vzdelávania a prípravy a s analýzami a prognózami o vývoji trhu práce.

V zmysle § 19 z. č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov: „Školu, školské zariadenie, stredisko praktického vyučovania alebo pracovisko praktického vyučovania môže zriadiť:

- a) obec,
- b) samosprávny kraj,
- c) krajský školský úrad,
- d) štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť,
- e) iná právnická osoba alebo fyzická osoba.“

Vychádzajúc ďalej zo znenia ustanovenia § 3 písm. p z. č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov je výchova i vzdelávanie založené na princípoch rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva úmysel zákonodarcu deklarovat' rovnocennosť statusového postavenia všetkých škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa ako základného princípu, na ktorom je postavený systém poskytovania výchovy a vzdelávania.

Školy a školské zariadenia sú bez ohľadu na zriaďovateľa subjekty zabezpečujúce výchovu a vzdelávanie a tak naplňajú obsahovú stránku ústavného princípu na vzdelanie zakotveného v čl. 42 ods. 1 Ústavy SR. I napriek ich nepodnikateľskému charakteru sú však účastníkmi hospodárskej súťaže, čo vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 2 Zákona o ochrane hospodárskej súťaže, v ktorom sa ustanovuje, že účastníkom hospodárskej súťaže môže byť aj fyzická osoba a právnická osoba, ich združenia a združenia týchto združení, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku. Účastníkmi hospodárskej súťaže sa súkromné a cirkevné školy a súkromné a cirkevné školské zariadenia stávajú okamihom ich zaradenia do siete škôl a školských zariadení bez potreby ďalších úradných rozhodnutí. Od tohto momentu im Slovenská republika prostredníctvom článku 55 ods. 2 Ústavy SR garantuje, že pre ne platia rovnaké pravidlá správania sa na trhu ako pre verejné školy a verejné školské zariadenia, ktorých účelom je zamedziť konaniu, ktoré ohrozuje a deformuje prirodzené trhové prostredie v oblasti poskytovania výchovy a vzdelávania a obmedzuje ich prirodzený vývoj.

Prijatím predmetnej novely by totiž došlo ku konfliktu záujmov na strane samosprávneho kraja, ktorý je na jednej strane sám zriaďovateľom väčšiny stredných verejných škôl a na druhej strane bude vydávať súhlas zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie. Z uvedeného je teda zrejmé, že samosprávny kraj v prípade udelenia resp. neudelenia súhlasu s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl bude súčasne nepriamo rozhodovať aj o počte tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie stredných verejných škôl, ktorých je sám zriaďovateľom. V danom prípade je nepochybné, že bude v záujme každého samosprávneho kraja, aby sa dosiahol čo najvyšší počet prvých ročníkov stredných verejných škôl, ktorých zriaďovateľom je tento samosprávny kraj.

Takýmto konaním by došlo k porušovaniu ústavou garantovaných rovnakých pravidiel správania sa na trhu pre všetkých súťažiteľov, akými jednoznačne samosprávny kraj a zriaďovatelia súkromných a cirkevných škôl sú.

Jedným z predpokladaných zámerov predmetnej novely je prispôbiť vzdelávanie na stredných školách požiadavkám trhu práce, ako aj reagovať na riešenie situácie v prípade

nadbytočných študijných odborov, o ktorých absolventov trh práce nemá záujem. S takouto požiadavkou evidentne súvisí aj zámer znižovať počty tried na školách. Je však dôvodné predpokladať, že samosprávny kraj, ako zriaďovateľ verejných stredných škôl nebude rozhodovať o znižovaní stavu žiakov na svojich školách, keďže takýmto konaním by zjavne pôsobil proti svojim záujmom a v konečnom dôsledku by spôsobil prílev menšieho množstva štátnych peňazí do svojho rozpočtu.

Záver:

Pripomienka neakceptovaná. Rozpor trvá.

7. § 43 (2)

žiadame vypustiť

Odôvodnenie:

Ide o rozhodovanie ministra v správnom konaní, ktorého účastníkom je MŠVVaŠ SR a zriaďovateľ, ktorým nie je samosprávny kraj a ktorý podáva návrh na zvýšenie počtu tried nad rámec toho, čo určil samosprávny kraj. Namietame zaujatosť samosprávneho kraja ako účastníka správneho konania v tomto prípade.

Záver:

Pripomienka predkladateľom stiahnutá.

8. ČL.XI

Navrhované znenie:

Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 564/2004 Z. z., zákona č. 689/2006 Z. z., zákona č. 245/2008 Z. z., zákona č. 462/2008 Z. z., zákona č. 179/2009 Z. z., zákona č. 184/2009 Z. z., zákona č. 38/2011 Z. z., zákona č. 390/2011 Z. z., zákona č. 325/2012 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 81/2013 Z. z., zákona č. 464/2013 Z. z. a zákona č. .../2014 Z. z. sa mení a dopĺňa takto: V § 4d odsek 1 znie:

„(1) Ministerstvo môže prideliť z kapitoly ministerstva a z kapitoly ministerstva vnútra na žiadosť zriaďovateľa verejnej školy, verejnej materskej školy a verejného školského zariadenia, cirkevnej školy, cirkevnej materskej školy a cirkevného školského zariadenia, školy, súkromnej školy, súkromnej materskej školy a súkromného školského zariadenia o financovanie rozvojového projektu účelovo viazané finančné prostriedky na realizáciu predloženého rozvojového projektu. Rozvojové projekty sú projekty zamerané na rozvoj výchovy a vzdelávania. Žiadosť predkladá zriaďovateľ ministerstvu prostredníctvom príslušného okresného úradu v sídle kraja. Zoznam oblastí rozvojových projektov a výzvy na podanie žiadosti o financovanie rozvojového projektu zverejňuje ministerstvo na svojom webovom sídle v priebehu kalendárneho roka.“

Odôvodnenie:

V zmysle § 19 z. č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov: „Školu, školské zariadenie, stredisko praktického vyučovania alebo pracovisko praktického vyučovania môže zriadiť:

a) obec,

- b) samosprávny kraj,
- c) krajský školský úrad,
- d) štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť,
- e) iná právnická osoba alebo fyzická osoba.“

Vychádzajúc ďalej zo znenia ustanovenia § 3 písm. p z. č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov je výchova i vzdelávanie založené na princípoch rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva úmysel zákonodarcu deklarovat' rovnocennosť statusového postavenia všetkých škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa ako základného princípu, na ktorom je postavený systém poskytovania výchovy a vzdelávania.

Preto je nevyhnutné, aby po splnení zákonných podmienok mali aj neštátni zriaďovatelia škôl a školských zariadení možnosť podať žiadosť v rámci príslušnej výzvy na podanie žiadosti o financovanie rozvojového projektu

Záver:

Pripomienka predkladateľom stiahnutá.

9. Čl. XIII. (6)

v § 9 ods. 4 sa na konci pripája táto veta: „Učebným plánom v strednej odbornej škole, v ktorej sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje v systéme duálneho vzdelávania, môže byť vzorový učebný plán. O učebnom pláne školy rozhoduje riaditeľ školy po prerokovaní so zriaďovateľom a zástupcom stavovskej organizácie alebo zamestnávateľov.“

Odôvodnenie:

Pre potrebnú diferenciaciu vo vzdelávacích programoch, ktorá je kľúčom pri výbere školy, navrhujeme konkrétne učebné plány a učebnú osnovu ponechať v kompetencii riaditeľa školy po prerokovaní so zriaďovateľom a zástupcom stavovskej organizácie alebo zamestnávateľov.

Záver:

Pripomienka predkladateľom stiahnutá.

10. Čl. XIII. (7)

v § 9 ods. 6 sa na konci pripája táto veta: „Učebnými osnovami v strednej odbornej škole, v ktorej sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje v systéme duálneho vzdelávania, môžu byť vzorové učebné osnovy. O učebných osnovách školy rozhoduje riaditeľ školy po prerokovaní so zriaďovateľom a zástupcom stavovskej organizácie alebo zamestnávateľov.“

Odôvodnenie:

Pre potrebnú diferenciaciu vo vzdelávacích programoch, ktorá je kľúčom pri výbere školy, navrhujeme konkrétne učebné plány a učebnú osnovu ponechať v kompetencii riaditeľa školy po prerokovaní so zriaďovateľom a zástupcom stavovskej organizácie alebo zamestnávateľov.

Záver:

Pripomienka predkladateľom stiahnutá.

11. Čl. XIII. (36)

v § 64 ods. 3 znie

„(3) Orgán miestnej štátnej správy v školstve rozhodne do 30. septembra o počte tried prvého ročníka v stredných školách, ktorá má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a v študijných odboroch v školách, ktoré má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v cudzom jazyku na základe medzinárodnej dohody pre prijímacie konanie pre nasledujúci školský rok.

Odôvodnenie:

Prijatím predmetnej novely by došlo ku konfliktu záujmov na strane orgánu miestnej štátnej správy v školstve (Okresný úrad), ktorý je na jednej strane sám zriaďovateľom stredných verejných škôl a na druhej strane bude vydávať súhlas zriaďovateľom, ktorí zriaďujú školy na základe medzištátnych zmlúv, zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie. Z uvedeného je zrejmé, že orgánu miestnej štátnej správy v školstve (Okresný úrad) v prípade udelenia resp. neudelenia súhlasu s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl bude súčasne nepriamo rozhodovať aj o počte tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie stredných verejných škôl, ktorých je sám zriaďovateľom.

Záver:

Pripomienka neakceptovaná. Rozpor trvá.

V Bratislave dňa 28. novembra 2014
Zapísala: PhDr. Anna Jurkovičová, PhD.

Podpísané za:

**Ministerstvo školstva, vedy, výskumu
a športu SR:**

Ing. Marian Galan v. r.

**Asociáciu súkromných škôl a školských
zariadení SR:**

PhDr. Saskia Repčíková v. r.